

TÁRGYMUTATÓ

Összeállította

GULYÁS ZSUZSANNA

- ábra, 76–78, 80, 81, 90
ábratext, 76
adó, 85
addíció, 24
adverbium, 20
akcióminőség, 88
aktuális tagolás, 49
alany, 23
alliteráció, 20
anafora, 183
antropológia, 51, 52, 59, 62, 77, 78, 80, 120, 122
appercepció, 29, 59, 110
apperceptum, 99, 104–106, 108, 111, 120, 125, 130
architektonika, 64, 99, 100, 101, 119, 125
  formális~, 99, 100–106, 110, 114, 115, 124
  makro~, 99
  mikro~, 99
  szemantikai ~, 101, 104–108, 110, 124, 125
  szintaktikai ~, 101
átmeneti szófaj, 91
axiológia, 174, 176
- balett, 65
ballada(i hangvétel), 40–41
bázis, 97, 122–126, 166
befogadáslélektan, 177
befogadásszociológia, 177
befogadó, 51, 55
bekezdés, 21–23, 144, 145
beszéd, 46–48, 86
  ~aktuslánc, 161
  élő~, 23
  ~mondat, 45
  ~tényező, 42
  ~tempó, 86
betű, 30
  ~írás, 70
  ~szó, 79
  ~típus, 31, 87, 88, 100, 102
- csatorna, 51, 59, 62, 64, 85, 86
  auditív ~, 59
  nem verbális ~, 87
  vizuális ~, 59
- csend, 115
- dal, 40, 41
dallam, 40, 47–49, 93
  ~csúcs, 43, 46, 49
  ~emelkedés, 43, 49
dekontextualizáció, 102, 124–126
denotátum, 104
dialógus, 32, 36
diktum, 104, 108, 125, 127
diszkurzus, 161
diszpozíciórendszer, 123
dráma, 13, 15, 87, 90
- egzegetika, 177
eidolon, 105
ellentét, 21–25, 27, 64, 179
elvárásrendszer, 123
embléma, 85, 88
emfázis, 49
emic (típusú megközelítés), 63
emotív funkció, 57
ének, 40, 41, 47 -
  elbeszélő ~, 40
  ~mondat, 45
enjambement, 32
epika, 87, 90
esztétika(i szféra), 57
etic (típusú megközelítés), 62
etnológia, 69
evokátum, 104, 105, 125
expresszivitás, 23, 64
- fatikus funkció, 57
felirat, 76, 80, 129
felszín(i)
  ~forma, 54
  ~szerkezet, 49
feltételes szerkezet, 23, 24
festészet, 175, 177
figura, 29–32, 36, 99–108, 112–113
  akusztikus ~, 102
  vizuális ~, 102–104
figura etimologica, 20

- fókusz, 161
 folklór, 78, 81
 fonéma, 61
 fonetika, 39, 190
 fonológia, 19, 20, 23, 24, 27, 61
 fordításmélet, 168
 formáció, 32, 97, 98, 102, 115, 126, 130, 160, 179
   kontextuális ~ 108
   rendszerű ~, 101
 fotográfia, 90
 főnév, 189
 frázis, 61, 62, 66
 futam, 177
- gesztus, 63, 64, 86–93, 101, 103, 106, 107
   ~nyelv, 55, 56
 graffiti, 11
 grafika(i), 13, 20, 27
   ~elem, 102
   ~komponens, 30
   ~konfiguráció, 106
   ~változat, 13
 grammatika, 76, 180, 181
- halmozás, 20, 22, 27
 hang, 47, 53, 86, 93, 100, 101, 115, 183
   ~csúszás, 48
   ~erő, 46, 50
   ~hordozás, 86
   ~jegy, 99, 100
   ~konfiguráció, 111, 114
   ~köz, 46, 48
   ~lejtés, 39, 46–48
   ~magasság, 42, 47, 50, 86
   ~nem, 86, 177
   ~szín, 90
   ~terjedelem, 46
 hangsúly, 42, 43, 48–50, 101
   fő~, 49
 hangzás, 20–24, 27
 hasonlat, 20, 88–93
 határozó, 24
 határozószó, 189
 hermeneutika, 177
 hír, 85
- ige, 24, 189
   ~aspektus, 161
   ~idő, 161
 igekötő, 91
 igenév, 92
 ikon, 182
 ikonográfia, 99, 101–105, 113, 177, 184, 185
 ikonológia, 177
 illusztráció, 11, 13, 19, 99, 116, 143–148, 183–185
 imágó, 108
- akusztikus ~, 99
 vizuális ~, 102
 inferencia, 161
 információ, 85, 87, 88, 91–93, 124
 infrazonorikus, 116
 interakció, 123
 intermedialitás, 61, 180
 interpretáció, 19, 29, 32, 33, 36, 51–53, 59, 65, 103, 110, 111, 114, 118, 122, 123, 126, 159, 161, 164–167, 180, 189
   ~elmélet, 165
   értelmező strukturális ~, 97
   figuratív ~, 125
   figuratív-szimbolikus ~, 163
   metaforikus, metonimikus ~, 125
   procedurális ~, 19
   szimbolikus ~, 126
 interpretátor, 33, 99–103, 107, 110, 111, 114, 123, 125, 126, 177
 intertextualitás, 32–36, 103, 105, 162, 178–180
 intonáció, 44–49, 161
 írásjel, 24, 30
 íráskép, 103
 ismétl(őd)és, 23, 32, 57, 65, 100
- jel, 53, 55, 64, 66, 77, 80, 85, 90, 101–104, 109, 114, 159, 177, 182
   ~elmélet, 64
   ikonikus ~, 53
   indexikus ~, 53, 182
   ~komponens, 110
   ~konfiguráció, 102
   nem nyelvi ~, 93
   ~rendszer, 52, 53, 55–57, 61, 64–66, 85, 87, 93, 94
   tánc~, 53, 61, 64
   verbális ~rendszer, 87, 94
   ~viszony, 109
   vizuális ~, 77
 jelentés, 53, 55, 57, 63, 64, 106, 161, 167, 190
   ~egység, 53
   ~konstitúció, 53
   konnotatív ~, 89
   nem verbális ~, 53
   ~tan, 178
   ~változás, 57
   verbális ~, 53
   zenei ~, 179
 jelkép, 80
 jelkomplexus, 97, 98, 109, 110, 119, 122, 128, 130, 143, 157, 159, 167
   verbális ~, 98
- kanonikus, 126
   ~nyelv, 168
   ~reprezentáció, 119

- katafora, 183
 kép(i), 129, 148, 180, 181
   ~alkotás, 90
   ~elmélet, 166
   ~jelrendszer, 61
   ~kommunikáció, 116, 130
   ~komponens, 32
   ~nyelv, 181
 képregény, 129
 képvers, 87, 131, 148
   ~vehikulum, 131, 138
 kérdőszó, 48
 kinéma, 61, 66
 kinetográfia, 59
 kinezika, 52, 55–62, 85–89, 94
 kinezikus, 52
   ~ médium, 61
   ~ poétikai szöveg, 56, 57
 kód, 85, 88
   nem verbális ~, 87, 88
   verbális ~, 85
 kohézió, 57, 107
 koherencia, 63
 kombinatorikus,
   ~ formai struktúra, 162
   ~ irodalom, 186
 kommunikáció, 52, 57–61, 78, 85–88, 94, 114–117, 143, 167, 179, 183, 193
   elektronikus ~, 193
   ~ elmélet, 158, 163, 165
   ~ filozófia, 165, 193
   humán ~, 165
   multimediális ~, 97, 181, 193
   nem verbális ~, 53, 80, 86
   tömeg~, 80
   verbális ~, 85
   vokális ~, 86, 88
 kommunikációs,
   ~ aktus, 57
   ~ folyamat, 54
   ~ helyzetgyakorlat, 143
 kommunikációs-situáció, 63, 99–106, 110–114, 120–125, 159
 kommunikátor, 85–118
 kommunikátum, 51, 52, 56, 59, 61, 62, 97–110, 114–129, 160, 166
   heteromediális ~ 129
   ~konstituens, 110
   poétikai ~ 57
   szcenikus ~, 115
   tánc~, 52, 53, 56, 57, 59
   zenei ~, 115
 kompetencia, 53
 komplex jel, 66
 kompozíció, 11, 19–22, 25–28, 108, 115, 128, 161
 kompozícióegység, 21–27, 59–62
   grafikai ~, 21
   verbális ~, 107
   zenei ~, 107
 konatív funkció, 57
 konkrét költészet, 114
 konkrét zene, 114, 115
 konnektív elem, 161
 konnexitás, 107
 konstrigencia, 107, 119
 kontextualizáció, 97, 98, 124, 126
 kontextus, 33–36, 51, 66, 94, 110, 114, 129, 130, 161, 178
   spáció-temporális ~, 115
 kontinuitás, 124
 koreográfia, 65
 kotta, 39, 65, 102, 104, 129, 176, 177
   ~ írás, 41–43, 59
 kottázott beszéd, 48
 kötőszó, 22
 közlemény,
   poétikai ~, 57
   zenei ~, 179
 közlésegyeség, 20, 22, 24
 központosítás, 188
 kreatív-produktív gyakorlat, 131, 143–146, 148
 kriminalisztika, 70
 kulcsszó, 48
 kvantitatív nyelvészet, 186

 lehetséges világ, 161
 lexéma, 61
 lexika, 19–25, 165
 lexikális,
   ~ matéria, 28
   ~ grafikai együttes, 27
 lexikográfia, 158, 163, 165
 lexikológia, 158, 163
 lipogrammatikus szöveg, 189
 líra, 87, 88, 90
 litográfia, 11
 logikai nyelvészet, 161

 makroforma, 30
 makrostruktúra, 161
 mediális, 85
   ~ elem, 99
   ~ komponens, 99
   ~ matéria, 99, 110, 111, 113, 114, 117, 118
 médium, 19, 51, 52, 61, 62, 65, 66, 101–104, 109–116, 119–129
   nem verbális ~komponens, 85–88, 90–93, 114, 115
   verbális ~, 19, 29, 53, 57, 61, 63, 99–104, 106, 111, 113, 124, 180
   verbális-fonikus ~, 114
 megszemélyesítés, 88, 89

- megzenésített szöveg, 179
 melódia, 39, 48, 179
 mély szerkezet, 19, 64, 66
 mentális kép, 54, 62, 99, 108, 129, 177, 180
 metafora, 88, 161, 168, 174, 177
   zenei ~, 177
 metanyelvi funkció, 57
 metonímia, 88
 metrika, 40, 43, 57, 61, 65
 mimika, 86, 94, 101, 103, 107
 misztérium, 41, 44, 49
 mitológia, 177
 modul, 122–125
 mondat, 48, 49, 53, 88, 91, 92, 102, 105, 124, 143
   ~ dallam, 46, 48
   ~ egész, 88
   fő ~, 23
   ~lánc, 161
   mellék~, 23
   szöveg~, 20–23, 27, 30, 101
   tag~, 21, 23
   tétel~, 22
   test~, 78
   zenei ~, 101
 mondatgrammatika, 165
 monodikus zene(i komponens), 99, 100, 102, 104–106
 monológ, 90, 93
 morféma, 61
 motívum, 19, 54, 61–66, 79, 81, 105
   tánc~, 53, 54
   tetoválás~, 76
   zenei ~, 105
 mozdulatsejt, 61, 66
 mozgás,
   ~elem, 56
   ~nyelv, 55, 57
 multimedialitás, 19, 51, 52, 61–64, 98, 110, 122, 123, 126, 129, 144, 146, 148, 159, 162, 166, 178–180, 193
 műfaj, 41, 61, 87, 90, 94
 műnem, 178

 narráció, 15, 90, 91, 93
 néprajz, 81
 népzene tudomány, 63
 névmágia, 81
 névmás, 183
 notáció, 29–32, 36, 52, 59, 99–107, 113, 124, 126, 130

 nyelvfilozófia, 157, 165, 193
 nyomaték, 42, 46

 opera, 44, 47, 49, 177
 oppozíció, 21, 23

 organizáció,
   diszkurzív ~, 32, 36
   belső kommunikatív ~, 32
   metrikai-ritmikái ~, 57
   poétikai ~, 57
   szintaktikai ~, 57
   texturális ~, 33

 összhangzattan, 61

 paradigmaticus viszony, 54, 64
 parafrázis, 34
 paralelitás, 20, 24, 25, 108
   szemantikai ~, 108
   szintaktikai ~, 107
 paranyelv, 85, 86, 92, 93
 paraverbális,
   ~ elem, 162
   ~ médiumkomponens, 144
 párbeszéd, 30
 partitúra, 15, 39–44, 48, 110
 performancia, 53
 periódus, 101
 perspektíva, 11
 poétika(i), 57, 59, 61, 186
   ~ forma, 61
   ~ funkció, 57
 polifónia, 61
 pragmatika, 20, 180
 predikátum, 23
 preferencia, 123
 producens, 118
 proxemika, 85, 86
 prozódia, 40, 42–49, 190
 pszichológia, 122

 rajz, 19, 24, 25, 27, 87
 recepció, 98, 102
 recitált szöveg, 129
 recitativ,
   ~ dallam, 41
   ~ stílus, 39
 referenciális funkció, 57
 réja, 40
 relátum, 97, 104, 108, 118, 119, 125, 130, 160, 177, 179
 relátum-ímgógó, 104, 108, 125, 130, 177
 relátumkörnyezet, 97, 118, 120, 128–130
 relevanciarendszer, 123
 réma, 49
 reprezentációs nyelv, 126, 130, 165
 rétegnyelv, 47
 retorika, 19
 rezonancia, 86
 rím, 23, 27, 188
   bokor ~, 23

- fél-, 23
 ritmus, 15, 19, 40–42, 63, 86
 rövidítés, 79
 rúnóírás, 20
- sensus, 32, 97, 98, 105, 130, 160, 179
 kontextuális -, 106, 108
 rendszerszerű -, 104
- sírató, 41
 skandálás, 40
 sonorikus matéria, 111
 stílus, 20, 44, 56, 61, 90
 ~vizsgálat, 61
 struktúra, 57, 61–65, 85, 110, 120, 179
- szcenikus nyelv, 115
 szedéstípus, 100, 102
 szemantika, 22–24, 27, 48, 49, 53, 103–108, 111, 157, 179, 180, 183, 190
 szemiotika, 59, 61, 63, 69, 78, 80, 81, 85, 99, 110, 113, 114, 117, 120, 158, 163, 180–182, 193
 ~i filozófia, 179
 pán-, 52, 61
 ~i rendszer, 53
 tánc -, 53, 64
 szemiotikai textológia, 29, 36, 52, 109, 114, 117, 120, 122, 129, 143, 144, 157, 159, 161, 164–168
 általános -, 97, 126
 szemiózis, 54, 110, 113–115, 120, 183, 185
 intertextuális -, 178
 szignifikáció, 118, 120, 122, 125, 166
 szignifikáns, 102, 109, 114, 115, 130
 szignifikátum, 109, 122, 130
 szimbólum, 15, 53
 szinekdoché, 88
 szinonima, 189
 szintagma, 54, 61, 64, 91
 szintaktika, 19–24, 27, 32, 65, 101
 szó, 53
 szociológia, 122
 szólam, 48
 szómagia, 81
 szonett, 175, 188
 szótag, 21, 23, 27, 42, 43, 47, 49, 101
 ~ hajlítás, 48
 szöveg, 19, 22–24, 29, 36, 39–43, 47, 51–53, 57, 59, 62, 69, 71, 76–81, 87, 90, 91, 111, 112, 128–131, 143–148, 157–162, 165, 167, 175, 177–180, 183–189
 ~ alkotás, 143, 144, 148
 ~ alkotó, 51
 dominánsan verbális -, 157, 164
 ~ elemzés, 51, 143, 144, 148
 ~ elmélet, 157, 161, 165
 ~ értés, 143, 185
 ~ feldolgozás, 160
- számítógépes -, 159
 illusztrált -, 29, 146
 multimedialis -, 51, 62, 113, 143, 162, 165
 ~ nyelvészet, 157, 158, 163, 166
 ~ összefüggőség, 160, 161
 ~ összetevő, 29
 szcenikus -, 115
 tánc-, 52, 53, 57, 61, 63
 test-, 78
 tetovált -, 78, 79
 ~tipológia, 158
 verbális -, 119, 129
 ~vizsgálat, 180
 szöveggönyv, 115
 szövegmegeközelítés,
 analitikus-kreatív -, 131
 kreatív-produktív -, 144, 155
 szövegsemiotika, 189
 szövegten, 69, 76, 80, 81, 143, 158–165, 168, 177
 számítógépes -, 158, 163
 szubvilág, 107
 szupertextus, 36
 szünet, 116
- tagolódás, 23, 27
 tematikus -, 25
 tánc, 40, 52–66
 ~antropológia, 63
 ~elem, 54
 ~elemzés, 59–64
 ~elmélet, 64
 ~forma, 57
 ~írás, 65–66
 ~jelírás, 59, 65, 66
 kör-, 63
 nép-, 63
 ~nyelv, 53, 63
 pantomimikus -, 63
 szóló-, 66
 tartalom, 21
 teljesség, 124
 téma, 23–25, 27–29, 49
 tempó, 42
 tempo rubato, 40
 tényállás, 107, 108, 118, 119, 125, 177
 tercina, 175
 test,
 ~mozgás, 88
 ~tartás, 86
 tetoválás, 69–81
 ~kutatás, 69
 textológia, 160, 161, 164, 193
 textualitás, 167, 178
 tipográfia, 99, 111
 tipológia, 62, 163, 178
 tonalitás, 48

topik, 161
tudásrendszer, 123
tudományelmélet, 158, 163

ütem, 60, 100, 101
~fő, 43
üzenet, 85
~váltás, 85

variáció, 64
variáns, 66

vehikulum, 29–32, 36, 97–108, 110–118, 122–126,
129–131, 138, 144, 160, 179
~környezet, 110, 111, 113–118, 129, 130
~fragmentum, 29–31, 33

vehikulum-imágó, 29, 99, 101, 108, 110, 124, 129,
130

másodlagos ~, 99, 102
verselés, 41
versláb, 21
versmodell, 40
verstan, 40, 61, 143
vevő, 85
világmodell, 118
viselkedés, 85
vizuális költészet, 104
vizualitás, 15, 19, 30
vonzatstruktúra, 89
zene, 39–41, 47, 49, 61, 113, 175–177
~elmélet, 103
~i írásmód, 41
zeneiség, 21